

24.1.2017

Ysp/2

Päätöshistoria

Ympäristölautakunta 10.01.2017 § 7

HEL 2015-003281 T 10 03 03

Päätös

Ympäristölautakunta päättää, että lausunnon asiasta antaa ympäristölautakunta.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Anu Haahla, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 28916
anu.haahla(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 29.11.2016 § 417

HEL 2015-003281 T 10 03 03

Ksv 0563_2, karttaruutu 678491-92

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti

- asettaa 29.11.2016 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12434 julkisesti nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti. Asemakaavan muutos koskee 46. kaupunginosan (Pitäjänmäki) korttelin 46039 tonttia 10, puisto- ja lähivirkistysaluetta sekä katualueita
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet esitettyihin mielipiteisiin ja kannanottoihin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkisuunnitteluviraston info- ja näyttelytila Laiturilla, Narinkka 2, sekä kaupunkisuunnitteluviraston internet-sivuilla: kohdassa Päätöksenteko

www.hel.fi/ksv

- että kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää ehdotuksesta tarvittavat lausunnot

24.1.2017

-
- valtuuttaa kaupunkisuunnitteluviraston tekemään ehdotukseen vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia, jotka eivät olennaisesti muuta ehdotuksen sisältöä.

Samalla lautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- asemakaavan muutosehdotuksen nro 12434 hyväksymistä, mikäli ehdotuksesta ei tehdä maankäyttö- ja rakennuslain 65 §:n mukaisia muistutuksia eivätkä ehdotuksesta annetut lausunnot anna aiheutta asian käsittelemiselle uudelleen kaupunkisuunnittelulautakunnassa.

Esittelijä

vs. asemakaavapäällikkö
Annukka Lindroos

Lisätiedot

Johanna Mutanen, arkkitehti, puhelin: 310 37299
johanna.mutanen(a)hel.fi
Taina Toivanen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37433
taina.toivanen(a)hel.fi
Raila Hoivanen, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37482
raila.hoivanen(a)hel.fi
Jarkko Nyman, insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37094
jarkko.nyman(a)hel.fi
Niina Strengell, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37458
niina.strengell(a)hel.fi
Lauri Kangas, projektipäällikkö, liikennesuunnittelu, puhelin: 310 37455
lauri.kangas(a)hel.fi

Kiinteistövirasto Geotekninen osasto 13.7.2016

HEL 2015-003281 T 10 03 03

Kiinteistöviraston geoteknisellä osastolla ei ole huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Kiinteistövirasto Geotekninen osasto 1.7.2016

Lisätiedot

Ilkka Vähäaho, osastopäällikkö, puhelin: 310 37811
ilkka.vahaaho(a)hel.fi

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 29.3.2016

HEL 2015-003281 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluviraston lausuntopyyntö 1.3.2016

Kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa Pitäjänmäen (46.KO) Patterimäen täydennetystä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta, viitesuunnitelmasta ja kaavaluonnoksesta. Kaupunginmuseo lausuu asiasta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta.

Suunnittelualueeseen kuuluu koko Patterimäen puistoalue, Takkatien ja Arinatien eteläpuolella olevat työpaikkakorttelit, asuinkerrostalotontti Pitäjänmäentien varressa sekä Pajamäen jalkapalloilun virkistyspuistoalue. Lisäksi alueeseen kuuluu lännessä Takkatien jatke sekä Pitäjänmäentien ja Pajamäentien katualueita ja puistoaluetta.

Patterimäen alueelle suunnitellaan asemakaavan muutosta tulevaa Raide-Jokerin pikaraitiotietä varten. Raitiotien linjaus kulkee Pitäjänmäentien ja Takkatie-Ravitien välillä osittain tunnelina alueen muinaismuistolain perusteella suojellun arvokkaan 1. maailmansodan aikaisen linnoitusalueen alitse. Pitäjänmäentien ja Pajamäentien risteys suunnitellaan uudelleen Raide-Jokerin pikaraitiotietä ja sen pysäkkiä varten. Samalla tutkitaan uutta asuntorakentamista Patterimäen puistoalueen itäosaan uuden risteuksen kohdalla. Lisäksi tutkitaan vuonna 2008 suunnitellun, rakennusviraston Patterimäen alapuolisen maanalaisen kalliovarikon ja mäen länsipuolelle Arinatien varrelle sijoitettavan varikotontin toteutumisedellytyksiä.

Patterimäen puistoalueella on voimassa vuoden 1960 asemakaava. Patterimäen sorasiiloluola varten on laadittu erillinen maanalaista osaa koskeva asemakaava vuonna 1965.

Kaupunginmuseon lausunto koskee etupäässä suunnittelualueen keskiosassa Patterimäen korkealla kalliolla sijaitsevaa ensimmäisen maailmasodan aikana rakennettua Helsingin maalinnoituksen arvokasta tuki-kohta XXXV:n asemaa 11. Mäellä on runsaasti erilaisia linnoitteita. Osa asemasta on täytetty. Kukkulalla sijaitsee myös toisen maailmansodan aikainen ilmatorjuntapatteri (Paja), jonka tykkiasemia ja muita suojia on tehty vanhojen linnoituslaitteiden viereen ja toisinaan myös päälle. Ammusvarasto louhittiin kallion kylkeen. Asemasta johtaa itään Pitäjänmäentielle nykyisin ulkoilutienä oleva ensimmäisen maailmansodan aikainen tykkitie. Kaikki ensimmäisen maailmasodan aikaiset linnoitusrakenteet ovat muinaismuistolain (295/1963) mukaan kiinteitä muinaisjäännöksiä ja siten lain suojaamina ne pitää merkitä asemakaavaan sm – merkinnällä ja tarkemmilla kaavamäärityksillä. Asemakaavaluonnoksessa linnoitusalue sisältyy VL/s-1 – alueeseen; Lähivirkistysalue, jolla luonnonympäristö ja alueella olevat sotahistoriaan liittyvät rakenteet tulee säilyttää. Alueella tehtävistä toimenpiteistä on neuvoteltava kaupun-

gin ympäristökeskuksen ja kaupunginmuseon kanssa. RKY 2009 – listauksessa Patterimäki kuuluu osana Pääkaupunginseudun I maailmansodan linnoitteisiin ja sen rajat ovat lännessä laajemmat kuin VL/s – alueen rajat. Toisen maailmansodan linnoitteita käsitellään kiinteiden muinaismuistojen tavoin, mutta niitä ei vielä suojella kaavoissa sm - merkinnällä.

Raide-Jokerin pikaraitiotie on suunniteltu kulkemaan Patterinmäen alitse tunnelissa. Tunnelin läntinen suuaukko on melko lähellä linnoitteita. Itäinen suuaukko sijaitsee kauempana linnoitteista. Tunnelin rakennustyöt tulee suorittaa linnoitteita ja niiden ympäristöä vahingoittamatta. Tunneli ei tarvitse ilma-, savunpoisto- ja/tai poistumiskuiluja tunneliosuudella.

Patterinmäen länsireunaan aivan linnoitteiden länsipuolelle on suunniteltu mahdollisen kalliovarikon sisäänajo ja varikon maanpäälliset toiminnot. Vuoden 2008 kaavaluonnoksessa kolmikerroksinen korkea rakennus, rinteiden tasaus ja ulkoilutien siirtäminen lähemmäksi linnoitusta vaikuttavat merkittävästi huonontavasti linnoitusmäen hienon kokonaisuuden säilymiseen länteen päin. Nyt linnoitteita ympäröi kaikilta suunnilta rinteillä olevat metsäalueet. Suojametsävyöhyke vähenisi varikon kohdalla merkittävästi ja korkeat rakennukset tulisivat eteen. Varikon suunnitellut rakennukset sijaitsevat RKY 2009 -kohteen alueella. Maanalaisen varikon ilma-, savunpoisto- ja/tai poistumiskuilujen paikat ja maanpäälliset rakenteet sijoitetaan linnoitusrakenteiden ulkopuolelle ja sovitetaan maastoon. Kaupunginmuseon mielestä varikkoa ei tule sijoittaa aiemmin esitettyjen suunnitelmien mukaisena aivan linnoitusten viereen.

Patterinmäen itäpuolelle Pitäjänmäentien ja Pajamäentien risteyksen luokse on ehdotuksessa osoitettu uutta asuntorakentamista puistoalueelle Helsingin vuoden 2002 yleiskaavan mukaisesti. Kohdealueen läpi kulkee Patterinmäeltä Pitäjänmäentielle ulkoilutie, joka on muinaismuistolaisten suojelema tykkitie. Tykkitien itäosa tulee tuhoutumaan näiden suunnitelmien mukaan kohdalle rakennettavan maanalaisen autohallin takia. Muinaisjäännökseen kajoamisesta tulee neuvotella Museoviraston kanssa ennen asemakaavaehdotusta. Heti tykkitien kohdalle ja eteläpuolelle tulee uusi yleiselle jalankululle ja polkupyöräilylle varattu tie, jolla pelastus- ja huoltoajo on sallittu. Se on jatko länsiosan tykkitielle.

Kaupunginmuseo esittää, että suunnittelualueen olemassa olevaan rakennuskantaan liittyvät mahdolliset suojelutavoitteet selvitetään asemakaavatyön yhteydessä. Kaupunginmuseo osallistuu arvotustyöhön.

Kaupunginmuseolla ei ole muuta huomautettava osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan ja asemakaavan muutosluonnokseen.

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 27.5.2015

Lisätiedot

Sari Saresto, tutkija, puhelin: +358 9 503756846
sari.saresto(a)hel.fi

Rakennusvirasto 29.3.2016

HEL 2015-003281 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää rakennusviraston kannanottoa täydennetystä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta, viitesuunnitelmasta ja kaavaluonnoksesta 29.3.2016 mennessä (Pitäjänmäen (46.ko) asemakaavan muutos, Patterimäen alue).

Kaavaratkaisun tavoitteena on mahdollistaa Raide-Jokerin pikaraitiotien ja siihen liittyvän asuntojen täydennysrakentamisen toteuttaminen. Lisäksi asemakaavalla mahdollistetaan nykyisin Atomitiellä sijaitsevan Staran varikon toimintojen sijoittaminen kallioluolastoon Patterimäen alle.

Muinaismuistolailla suojeltu ensimmäisen maailmansodan ilmatorjuntapatteri arvokkaine luontokohteineen suojellaan asemakaavassa. Kaavaluonnoksessa suojelualueen raja on linjattu suurimmalta osaltaan patterimäkeä kiertävän puistokäytävän sisäreunaan.

Nykyinen leikkipaikka Pajamäentien varresta siirretään uuteen paikkaan rakennettavan uuden kadun, Pajamäenkujan, päähän nykyiselle metsäalueelle.

Asemakaavaluonnoksessa on osoitettu kevyenliikenteen alikulku nykyisen Mätäjoen siltarummun kohdalle. Tämä mahdollistaa Mätäjoen uoman ja kevyen liikenteen alikulun yhdistämisen samaan silta-aukkoon. Siltarumpu on käyttöikänsä päässä ja sen uusiminen on perusteltua ennen Raide-Jokerin rakentamista, koska sen uusiminen Raide-Jokerin rakentamisen jälkeen lisää huomattavasti kustannuksia.

Tasoero on perusteltua ratkaista tukimuurilla, jotta Raide-Jokerin myötä tarvittava Pitäjänmäentien levennys ei aiheuttaisi katuluiskien laajentamista arvokkaaseen Strömbergin puistoon. Rakennusvirasto esittää tarvittavan tukimuurin merkitsemistä asemakaavaan.

Edellä esitetyn lisäksi rakennusvirastolla ei ole muuta huomauttamista osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta, viitesuunnitelmasta ja asemakaavaluonnoksesta.

Rakennusviraston yhteyshenkilöinä kaavahankkeessa ovat lisätiedon antajat.

Rakennusvirasto 5.5.2015

Lisätiedot

Jere Saarikko, aluesuunnittelija, puhelin: 310 39857
jere.saarikko(a)hel.fi

Olli Haanperä, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38237
olli.haanpera(a)hel.fi

Rakentamispalvelu (Stara) 22.3.2016

HEL 2015-003281 T 10 03 03

Viite: Lausuntopyyntönumero HEL 2015-003281 T 10 03 03 LA 23

Kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt Staran kannanottoa täydennetystä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä viitesuunnitelmasta ja kaavaluonnoksesta koskien Pitäjänmäen (46.ko) Patterimäen aluetta.

Suunnittelualueeseen kuuluu koko Patterimäen puistoalue, Takkatien ja Arinatien eteläpuolella olevat työpaikkakorttelit. Patterimäen alueelle suunnitellaan asemakaavan muutosta tulevaa Raide-Jokerin pikaraitiotietä varten. Raitiotien linjaus kulkee Pitäjänmäentien ja Takkatien-Ravitien välillä osittain tunnelina alueen arvokkaanlinnoitusalueen alitse.

Kannanottona esitettyyn viitesuunnitelmaan ja asemakaavaluonnokseen, Helsingin kaupungin rakentamispalvelu, Stara, ilmoittaa seuraavaa:

Staralla on tällä hetkellä Pitäjänmäen Atomitiellä toimiva työtukikohta, josta hoidetaan Helsingin luoteisosien katu- ja viheralueiden ylläpito ja rakentaminen. Kiinteistö sijaitsee teollisuusalueella ja sen pysyvyys nykyisessä käytössä on ollut vuosien mittaan useaan otteeseen vaaka-
laudalla. Tämän johdosta laadittiin vuonna 2007 selvitys, jonka pohjalta tarkemmin tutkittavaksi sijainniksi valittiin Patterinmäki ja nykyisten tilojen sijoittaminen maanalaisiin kallio-tiloihin, jos Atomitiestä joudutaan luopumaan. Hankkeesta laadittiin tuolloin yleissuunnitelma (HKR: Patterimäen työtukikohta, yleissuunnitelma, Sito Oy, 2008), joka on KSV:n osallistumis- ja arviointisuunnitelman selvityslitteenä.

Atomitien tukikohdasta luopuminen ei tällä hetkellä käytössä olevien tietojen pohjalta ole ajankohtaista. Jos uhka kuitenkin tulevaisuudessa aktivoituu, esittää Stara, että Patterimäen alueen kaavaluonnoksessa ja Raide-Jokerin yksityiskohtaisessa linjauksessa huomioidaan maana-

24.1.2017

laisen kalliotukikohdan sijoittamisedellytysten säilyminen suunniteltuun paikkaan. Tämän lisäksi Patterimäessä tällä hetkellä toimivan hiekkaja suolasiilon toimintaedellytykset tulee jatkossakin turvata.

Lisätiedot

Jyrki Määttänen, toimitilapäällikkö, puhelin: 310 38569
jyrki.maattanen(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 17.02.2016 § 15

HEL 2015-003281 T 10 03 03

Nimistötoimikunta päätti esittää Pitäjänmäen kaupunginosassa Pajamäen osa-alueella sijaitsevalle nk. Patterimäen alueelle seuraavia uusia nimiä:

Pajamäenkuja–Smedjebackagränden
(katu)

Perustelu: Liitynnäinen, Pajamäentien mukaan;

Patterimäenpuisto–Batteribacksparken
(lähivirkistysalue)

Perustelu: Liitynnäinen, Patterimäen mukaan;

ja

Patterimäki–Batteribacken
(mahdollinen luonnonsuojelualue)

Perustelu: Muinaismuistolailla suojellun ensimmäisen maailmansodan tukikohdan mukaan, jossa on myös toisen maailmansodan aikainen, vuonna 1940 rakennettu ilmatorjuntapatteri. Nimitys Patterimäki–Batteribacken on ollut tähän asti yleisesti tunnettu ja epävirallisessa käytössä; nimistötoimikunta on esittänyt tätä nimeä jo 12.12.1977. Nimistötoimikunta on esittänyt myös nimeä Pajamäen Patterimäki–Smedjebacka Batteribacke 15.3.1993 Pajamäki-seura ry:n aloitteesta.

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

Liikennelaitos -liikelaitos (HKL) HKL-Infrapalvelut 28.4.2015

HEL 2015-003281 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt HKL:ltä lausuntoa Pitäjänmäen Patterimäen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Suunnittelualueeseen kuuluu koko Patterimäen puistoalue, Takkatien ja Arinatien eteläpuolella olevat työpaikkakorttelit, asuinkerrostalotontti Pitäjänmäentien varressa sekä Pajamäen jalkapalloilun virkistyspalvelualue. Lisäksi alueeseen kuuluu lännessä Takkatien jatke sekä Pitäjänmäentien ja Pajamäentien katualueita ja puistoaluetta.

Patterimäen alueelle suunnitellaan asemakaavan muutosta tulevaa Raide-Jokerin pikaraitiotietä varten. Raitiotien linjaus kulkee Pitäjänmäentien ja Takkatie-Ravitien välillä osittain tunnelina alueen arvokkaan linnoitusalueen alitse. Pitäjänmäentien ja Pajamäentientien risteys suunnitellaan uudelleen tulevaa Raide-Jokerin pikaraitiotietä ja sen pysäkkiä varten. Samalla tutkitaan uutta asuntorakentamista Patterimäen puistoalueen itäosaan uuden risteuksen kohdalla. Lisäksi on tarkoitus tutkia vuonna 2008 suunnitellun, rakennusviraston maanalaisen kalliovarikon ja varikkotontin toteutumisedellytyksiä.

HKL:n kantana on, että pikaraitiotie tulee sijoittaa omalle väylälleen ja sille tulee myös taata esteetön kulku. Liikennöintiolosuhteet tulee tehdä niin, että valo-ohjaamaton vasemmalle kääntyminen raitiotien yli on estetty. Jalankulkijoiden suojateitä tulee osoittaa harkiten raitiotieradan yli ja vain sellaisiin kohtiin, jossa se ei hidasta raitiovaunun kulkua. Liikennelaitos muistuttaa, että pikaraitio liikenne aiheuttaa melu- ja värinähaittoja, jotka tulee huomioida raitiotien lähialueen kiinteistöjen suunnittelussa.

Kaavoituksen raitiotiesuunnittelussa tulee jatkossa käyttää valmistamassa olevaa Ksv:n ja HKL:n yhteistä raitioiteiden suunnitteluohjetta, jossa määritellään raitiotien ja pikaraitiotien katutilasta vaatima tilantarve, jonka toteutumisesta tulee kaavoituksessa huolehtia.

Lisätiedot

Jaakko Laurila, projekti-insinööri, puhelin: 310 22691
jaakko.laurila(a)hel.fi